

Hội nghị Trung ương 2 khóa XIV: củng cố nền tảng, khơi thông động lực, thúc đẩy phát triển bền vững

Ngày nhận bài: 15/03/2026 | Ngày phản biện: 17/03/2026 | Ngày xuất bản: 28/03/2026

Tác giả: Nguyễn Thị Trường Giang (Phó Giám đốc, Học viện Báo chí và Tuyên truyền)

Tóm tắt: Hội nghị Trung ương 2 khóa XIV vừa qua đã thu hút sự quan tâm đặc biệt của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân, không chỉ bởi những nội dung quan trọng được thảo luận mà còn bởi những định hướng lớn mang tính chiến lược đối với sự phát triển của đất nước trong giai đoạn mới. Trong bối cảnh tình hình thế giới và khu vực tiếp tục có nhiều biến động nhanh chóng, phức tạp, khó lường; trong nước, quá trình đổi mới đang bước sang một giai đoạn phát triển cao hơn với yêu cầu ngày càng lớn về chất lượng, hiệu quả và tính bền vững, những quyết sách được Trung ương đưa ra tại Hội nghị lần này có ý nghĩa đặc biệt quan trọng cả về lý luận và thực tiễn.

Một trong những nội dung nổi bật, xuyên suốt Hội nghị là việc tiếp tục nhấn mạnh yêu cầu “bốn kiên định” và các nguyên tắc cốt lõi trong phát triển. Đây không phải là vấn đề mới, nhưng trong bối cảnh hiện nay, việc tái khẳng định và làm sâu sắc hơn những nguyên tắc này cho thấy tầm nhìn nhất quán, bản lĩnh chính trị vững vàng và tư duy chiến lược của Đảng trước những biến động của thời đại.

“Bốn kiên định” trước hết là sự khẳng định nền tảng tư tưởng và định hướng phát triển của cách mạng Việt Nam. Đó là kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội; kiên định đường lối đổi mới; và kiên định các nguyên tắc xây dựng Đảng. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế sâu rộng, khi các hệ giá trị, mô hình phát triển và quan điểm chính trị có sự giao thoa, thậm chí cạnh tranh mạnh mẽ, việc giữ vững những nền tảng này chính là điều kiện tiên quyết để bảo đảm sự ổn định, định hướng đúng đắn

cho sự phát triển của đất nước.

Điều cần nhấn mạnh là “kiên định” không đồng nghĩa với bảo thủ, cứng nhắc. Ngược lại, kiên định phải đi liền với đổi mới, sáng tạo và vận dụng linh hoạt vào thực tiễn. Thực tiễn gần 40 năm đổi mới đã chứng minh rằng chính sự kết hợp hài hòa giữa kiên định nguyên tắc và sáng tạo trong thực hiện đã giúp Việt Nam vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử. Vì vậy, trong giai đoạn phát triển mới, yêu cầu đặt ra không chỉ là giữ vững mà còn phải tiếp tục phát triển, làm giàu thêm nội hàm của các nguyên tắc đó, phù hợp với điều kiện cụ thể của đất nước và xu thế chung của thời đại.

Song hành với “bốn kiên định”, Hội nghị Trung ương 2 khóa XIV cũng nhấn mạnh các nguyên tắc cốt lõi trong phát triển, đặc biệt là yêu cầu tăng trưởng nhanh nhưng phải bền vững, không đánh đổi môi trường, không đánh đổi tiến bộ và công bằng xã hội để lấy tăng trưởng đơn thuần. Đây là cách tiếp cận hiện đại, phù hợp với xu thế phát triển của thế giới, đồng thời phản ánh rõ quan điểm lấy con người làm trung tâm, làm mục tiêu và động lực của sự phát triển.

Trên nền tảng những nguyên tắc đó, Hội nghị đã đặt ra một mục tiêu rất đáng chú ý là phấn đấu đạt tăng trưởng kinh tế hai con số trong thời gian tới. Đây là một mục tiêu đầy tham vọng, nhưng cũng phản ánh rõ khát vọng phát triển mạnh mẽ của đất nước trong giai đoạn mới. Sau nhiều năm duy trì mức tăng trưởng khá, Việt Nam đang đứng trước yêu cầu phải tạo ra những bước đột phá mới để tránh rơi vào “bẫy thu nhập trung bình” và vươn lên trở thành quốc gia phát triển có thu nhập cao trong những thập niên tới.

Để hiện thực hóa mục tiêu này, điều kiện tiên quyết là phải giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô. Đây là nền tảng quan trọng để tạo dựng niềm tin cho nhà đầu tư, doanh nghiệp và người dân, đồng thời là “bệ đỡ” cho các chính sách thúc đẩy tăng trưởng. Không thể có tăng trưởng cao và bền vững nếu các cân đối lớn của nền kinh tế bị mất ổn định, lạm phát gia tăng hoặc môi trường kinh doanh thiếu tính dự báo.

Bên cạnh đó, việc đổi mới mô hình tăng trưởng theo hướng dựa nhiều hơn vào khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số được xác định là động lực chủ yếu. Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra mạnh mẽ,

những quốc gia tận dụng tốt cơ hội từ công nghệ, từ dữ liệu, từ đổi mới sáng tạo sẽ có khả năng bứt phá nhanh hơn. Đối với Việt Nam, đây không chỉ là lựa chọn mà là yêu cầu tất yếu. Tăng trưởng trong giai đoạn tới không thể tiếp tục dựa chủ yếu vào mở rộng đầu tư hay khai thác tài nguyên, mà phải dựa ngày càng nhiều hơn vào năng suất, vào chất lượng nguồn nhân lực và vào năng lực đổi mới của nền kinh tế.

Một trong những giải pháp mang tính đột phá được nhấn mạnh là hoàn thiện thể chế và cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh. Thực tiễn cho thấy, thể chế luôn là “điểm nghẽn của điểm nghẽn” nếu không được cải cách kịp thời. Khi hệ thống pháp luật chưa đồng bộ, còn chồng chéo, thủ tục hành chính còn rườm rà, thiếu minh bạch, thì các nguồn lực trong xã hội sẽ bị cản trở, chi phí giao dịch gia tăng, cơ hội phát triển bị bỏ lỡ. Ngược lại, một thể chế thông thoáng, minh bạch, ổn định sẽ tạo điều kiện để giải phóng nguồn lực, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia.

Cùng với thể chế, việc khơi thông và sử dụng hiệu quả các nguồn lực phát triển cũng là yêu cầu cấp thiết. Nguồn lực ở đây không chỉ là vốn đầu tư, mà còn bao gồm đất đai, tài nguyên, dữ liệu, nguồn nhân lực và cả niềm tin xã hội. Đặc biệt, cần phát huy mạnh mẽ vai trò của khu vực kinh tế tư nhân – một động lực quan trọng của nền kinh tế. Khi được tạo điều kiện thuận lợi, doanh nghiệp tư nhân sẽ có khả năng thích ứng nhanh, đổi mới sáng tạo mạnh mẽ và đóng góp ngày càng lớn vào tăng trưởng, tạo việc làm và nâng cao thu nhập cho người dân.

Đầu tư cho nguồn nhân lực chất lượng cao và nâng cao năng lực tổ chức thực hiện chính sách là những yếu tố có tính quyết định. Con người luôn là trung tâm của mọi quá trình phát triển. Muốn đạt được tăng trưởng cao, Việt Nam cần có đội ngũ cán bộ đủ năng lực hoạch định và thực thi chính sách, có lực lượng lao động có kỹ năng, có khả năng thích ứng với công nghệ mới, và có đội ngũ doanh nhân, chuyên gia đủ sức dẫn dắt đổi mới sáng tạo.

Song song với mục tiêu phát triển kinh tế, Hội nghị Trung ương 2 khóa XIV tiếp tục nhấn mạnh quyết tâm đẩy mạnh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Đây là một trong những nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt trong công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị thời gian qua.

Có thể thấy rõ rằng, công tác phòng, chống tham nhũng trong những năm gần đây đã có những chuyển biến mạnh mẽ, ngày càng đi vào chiều sâu, thực chất hơn. Nhiều vụ án lớn, phức tạp đã được xử lý nghiêm minh; nhiều cán bộ, kể cả cán bộ cấp cao, đã bị kỷ luật hoặc xử lý hình sự. Điều này thể hiện rõ quyết tâm chính trị rất cao của Đảng trong việc làm trong sạch bộ máy, đồng thời tạo hiệu ứng răn đe mạnh mẽ trong toàn xã hội.

Một điểm đáng chú ý là cách tiếp cận phòng, chống tham nhũng ngày càng toàn diện hơn. Nếu trước đây chủ yếu tập trung vào các hành vi tham nhũng trong lĩnh vực kinh tế, thì hiện nay phạm vi đã được mở rộng sang phòng, chống lãng phí và các biểu hiện tiêu cực trong nhiều lĩnh vực, trong đó có cả công tác cán bộ. Việc đặt “lãng phí” ngang hàng với “tham nhũng” cho thấy nhận thức ngày càng đầy đủ hơn về việc bảo vệ và sử dụng hiệu quả nguồn lực quốc gia.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, công tác này vẫn còn không ít khó khăn, thách thức. Tình trạng nhũng nhiễu, gây phiền hà cho người dân và doanh nghiệp ở một số nơi vẫn chưa được khắc phục triệt để; việc kiểm soát quyền lực ở một số lĩnh vực còn hạn chế. Điều đó đòi hỏi phải tiếp tục hoàn thiện thể chế, tăng cường giám sát và nâng cao hiệu quả thực thi.

Để củng cố niềm tin của nhân dân, cần kiên định phương châm “phòng là chính, chống phải quyết liệt, hiệu quả”, trong đó đặc biệt chú trọng xây dựng cơ chế để “không thể tham nhũng”, “không dám tham nhũng” và “không muốn tham nhũng”. Đồng thời, cần phát huy vai trò giám sát của nhân dân, của báo chí và các tổ chức xã hội; xây dựng văn hóa liêm chính trong toàn xã hội, trước hết là trong đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Từ những định hướng lớn được xác lập tại Hội nghị Trung ương 2 khóa XIV, có thể kỳ vọng vào những tác động lan tỏa sâu rộng trong thời gian tới. Đối với bộ máy quản lý nhà nước, yêu cầu cải cách, tinh gọn, nâng cao hiệu lực, hiệu quả sẽ tiếp tục được đẩy mạnh, góp phần xây dựng nền hành chính hiện đại, chuyên nghiệp, phục vụ người dân và doanh nghiệp.

Đối với đời sống kinh tế - xã hội, việc khơi thông các động lực tăng trưởng mới, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh và phát triển nguồn nhân lực sẽ tạo điều kiện để

nâng cao năng suất, mở rộng cơ hội việc làm, tăng thu nhập và cải thiện chất lượng cuộc sống của người dân. Đồng thời, định hướng phát triển gắn với tiến bộ và công bằng xã hội sẽ góp phần thu hẹp khoảng cách phát triển, bảo đảm mọi người dân đều được thụ hưởng thành quả của tăng trưởng.

Một tác động quan trọng khác là sự chuyển biến về tư duy và phương thức phát triển. Tinh thần “kiên định nhưng đổi mới, linh hoạt, sáng tạo” sẽ góp phần hình thành một cách tiếp cận phát triển chủ động hơn, thích ứng tốt hơn với những biến động nhanh chóng của môi trường quốc tế.

Có thể khẳng định, Hội nghị Trung ương 2 khóa XIV không chỉ đưa ra những định hướng lớn mà còn tạo ra xung lực mới cho quá trình cải cách và phát triển của đất nước. Vấn đề quan trọng nhất hiện nay là tổ chức thực hiện một cách đồng bộ, quyết liệt và hiệu quả, để các chủ trương, quyết sách sớm đi vào cuộc sống, mang lại những chuyển biến thực chất.

Trong chặng đường phía trước, cơ hội và thách thức sẽ tiếp tục đan xen. Nhưng với nền tảng đã được xây dựng, với những định hướng đúng đắn và với quyết tâm chính trị cao của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, có cơ sở để tin tưởng rằng Việt Nam sẽ tiếp tục phát triển nhanh, bền vững, từng bước hiện thực hóa mục tiêu trở thành quốc gia phát triển, có thu nhập cao trong tương lai không xa.